

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Havlíka a soudců Mgr. Michala Králíka, Ph.D., a JUDr. Jiřího Spáčila, CSc., ve věci žalobkyně **Český aeroholding, a.s.**, IČO 24821993, se sídlem v Praze 6, Jana Kašpara 1069/1, zaniklé výmazem z veřejného rejstříku 1. 10. 2018, proti žalovaným 1) [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem v [REDAKCE], 2) [REDAKCE], narozenému [REDAKCE], bytem v [REDAKCE], zastoupenému Mgr. Tomášem Šmucem, advokátem se sídlem v Plzni, V Malé Doubravce 1242/27, o vyklizení pozemků a vzájemném návrhu žalovaného 2) o zaplacení 441 840,80 Kč, vedené u Okresního soudu Praha – západ pod sp. zn. 9 C 135/2006, o dovolání žalovaného 2) proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-782, a o dovolání žalobkyně a žalovaného 2) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 6. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-807, takto:

I. V řízení **bude** namísto žalobkyně [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem v [REDAKCE], **pokračováno** s obchodní společností [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem v [REDAKCE], zastoupenou JUDr. Bc. Nikolou Hönigovou, advokátkou se sídlem v Praze 2, Rubešova 162/8,

II. Dovolání žalovaného 2) proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-782, **se odmítá.**

III. Dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 6. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-807, **se odmítá.**

IV. Dovolání žalovaného 2) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 6. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-807, **se odmítá.**

Odůvodnění:

Okresní soud Praha – západ (dále jen „soud prvního stupně“) částečným rozsudkem ze dne 19. 3. 2013, č. j. 9 C 135/2006-640, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 10. 6. 2013, č. j. 9 C 135/2006-657, a opravného usnesení ze dne 11. 7. 2013, č. j. 9 C 135/2006-704, zamítl žalobu v části o vyklizení pozemků parc. č. [REDAKCE], [REDAKCE], všech v k. ú. [REDAKCE], proti první žalované [REDAKCE] (výrok I.). Ve výroku II. uložil žalovanému 2) [REDAKCE] [REDAKCE] povinnost vyklidit pozemky parc. č. [REDAKCE], [REDAKCE], a to do dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Dále zamítl vzájemný návrh žalovaného 2) o zaplacení 441 840,80 Kč (výrok III.) a rozhodl,

že o všech dalších nárocích žalobkyně, o všech dalších nárocích druhého žalovaného a o nákladech řízení rozhodne soud v rozhodnutí, kterým bude řízení skončeno (výrok IV.).

Žalobkyně (její právní předchůdkyně [redacted]) se domáhala vyklizení pozemků parc. č. [redacted] a [redacted], všech v k. ú. [redacted] ve vlastnictví žalobkyně (dále rovněž jako „předmětné pozemky“), na kterých je neoprávněně uložena hlína a další materiál (dále rovněž jako „deponie“). Soud prvního stupně dospěl k závěru, že deponie je samostatnou (hromadnou) věcí, která je způsobilá být předmětem právních vztahů (nejedná se tedy o součást předmětných pozemků, jejich příslušenství, ani o samostatnou stavbu). Vzal za prokázané, že původ deponie je na pozemku parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted] (který byl v té době součástí pozemku PK [redacted] v k. ú. [redacted]), přičemž na základě „Smlouvy o dočasné deponii“ uzavřené mezi [redacted] jako vlastníci pozemku parc. č. [redacted] a společností [redacted] ze dne 9. 9. 1998 vzniklo společnosti [redacted], oprávnění k uložení deponie na pozemku parc. č. [redacted]. Deponie se postupem času navážením dalšího materiálu zvětšovala a zasáhla i na předmětné pozemky. V současnosti je vlastníkem deponie žalovaný 2), a to na základě kupní smlouvy uzavřené dne 28. 3. 2001 mezi společností [redacted] jako prodávající a [redacted] jako kupujícím. Po dni 28. 3. 2001 již ke změně vlastníka deponie nedošlo. Z tohoto důvodu soud prvního stupně žalobu zamítl vůči žalované 1), neboť tato není ve sporu pasivně legitimována.

Protože k umístění deponie na předmětných pozemcích nemá žalovaný 2) žádný hmotněprávní titul a žalobkyně s tímto umístěním nesouhlasí, uložil soud prvního stupně podle § 126 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obč. zák.“), žalovanému 2) povinnost předmětné pozemky vyklidit.

Proti rozsudku soudu prvního stupně podali odvolání žalobkyně i žalovaný 2).

K dovolání žalovaného 2) proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-782:

Žalovaný 2) v průběhu odvolacího řízení podáním ze dne 3. 5. 2017 navrhl přerušeni řízení s tím, že 27. 4. 2017 podal u Městského soudu v Brně žalobu proti městu [redacted] na určení vlastnického práva k deponii. Uvedl, že rozhodnutí v projednávané věci závisí na otázce, kterou není odvolací soud oprávněn v tomto řízení řešit, a to na určení vlastnictví města [redacted] k deponii. Navrhl, aby bylo odvolací řízení do pravomocného skončení řízení vedeného u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 46 C 113/2017 přerušeno.

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 15. 5. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-782, návrh žalovaného 2) na přerušeni odvolacího řízení zamítl.

Proti usnesení odvolacího soudu podává žalovaný 2) dovolání, jehož přípustnost opírá o § 237 o. s. ř. a v němž uplatňuje dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 1 o. s. ř. Neztotožňuje se závěrem odvolacího soudu, že návrh na přerušeni řízení není důvodný. Poukazuje především na řízení vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 46 C 113/2017, v rámci kterého je řešena otázka vlastnictví města [redacted] k deponii. Tato otázka je zároveň otázkou předběžnou v probíhajícím řízení, a proto jsou v poměrech projednávané věci dány důvody pro přerušeni řízení ve smyslu § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř. Za neřešenou v ustálené rozhodovací praxi odvolacího soudu považuje právní otázku, zda je soud povinen přerušiti řízení ve smyslu § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř., „jestliže si soud v tomto řízení hodlá posouditi jako předběžnou tu otázku, která má význam

pro jeho rozhodnutí, přičemž však tato otázka má být vyřešena v jiném, již probíhajícím řízení na základě žaloby na určení, přímo se domáhající vydání rozhodnutí o této otázce.“ Má také za to, že v poměrech posuzované věci jsou dány důvody pro přerušování řízení ve smyslu § 109 odst. 1 písm. b) o. s. ř. Navrhuje, aby dovolací soud napadené rozhodnutí odvolacího soudu změnil tak, že se řízení vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 31 Co 410/2013 přerušuje do pravomocného skončení řízení vedeného u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 46 C 113/2017.

Jelikož rozhodnutí odvolacího soudu bylo vydáno před 30. 9. 2017, projednal Nejvyšší soud dovolání a rozhodl o něm podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 29. 9. 2017 (dále jen „o. s. ř.“; srov. čl. II odst. 2 zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).

Podle ustanovení § 236 odst. 1 o. s. ř. dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Podle ustanovení § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Dovolání žalovaného 2) není přípustné podle § 237 o. s. ř., neboť ve všech případech přípustnosti dovolání upravených v tomto ustanovení musí jít o dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí. Rozhodnutí odvolacího soudu o zamítnutí návrhu na přerušování řízení [podle § 109 odst. 1 písm. c) o. s. ř.] takovým rozhodnutím není (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 2. 2016, sp. zn. 32 Cdo 3945/2015).

Ani § 238a o. s. ř. nezakládá přípustnost dovolání, neboť napadené rozhodnutí odvolacího soudu nelze podřadit pod žádný z případů uvedených v tomto ustanovení.

Dovolání žalovaného 2) tedy není přípustné, a proto jej Nejvyšší soud podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl.

Dovolací soud poznamenává, že na tomto závěru nemůže nic změnit ani nesprávné poučení odvolacího soudu o možnosti podat dovolání, neboť nesprávné poučení odvolacího soudu o tom, že dovolání je přípustné, přípustnost dovolání nezakládá. Dovoláním lze totiž napadnout rozhodnutí odvolacího soudu pouze tehdy, pokud to zákon připouští; jestliže tedy možnost podat dovolání není v zákoně (v § 237 až 238a o. s. ř.) připuštěna, pak jde vždy – a bez zřetele k tomu, jakého poučení se účastníkům řízení ze strany soudu dostalo – o dovolání nepřípustné (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2002, sp. zn. 29 Odo 425/2002, uveřejněné pod číslem 51, ročník 2003, Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2002, sp. zn. 26 Cdo 707/2002, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 3. 2005, sp. zn. 29 Odo 958/2003).

Krajský soud v Praze jako soud odvolací k odvolání žalobkyně i žalovaného 2) rozsudkem ze dne 13. 6. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-807, odmítl odvolání žalobkyně proti výroku II. rozsudku soudu prvního stupně (výrok I. rozsudku odvolacího soudu). Rozhodl, že se rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II. v části týkající se lhůty k plnění

mění tak, že lhůta pro vyklizení pozemků činí 6 měsíců od právní moci rozsudku; jinak rozsudek soudu prvního stupně potvrdil (výrok II. rozsudku odvolacího soudu). Stanovil také, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok III. rozsudku odvolacího soudu).

Odvolací soud se ztotožnil se skutkovými zjištěními soudu prvního stupně.

Při právním posouzení věci vyšel z toho, že deponie je samostatnou movitou věcí, která není součástí ani příslušenstvím pozemku. Deponii charakterizoval jako věc kusovou (složitou) ve smyslu § 505 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále rovněž jako „o. z.“). Deponie je tedy jedinou věcí a její jednotlivé kusy jsou podle § 505 o. z. její součástí.

Žalovaný 2) nabyl vlastnické právo k deponii na základě kupní smlouvy uzavřené dne 28. 3. 2001 mezi společností [redacted] jako prodávající a [redacted] jako kupující. Touto smlouvou došlo k převodu vlastnického práva k deponii (jako jedné věci v právním slova smyslu), která byla identifikována tím, z čeho se skládá a kde se nachází. Poznamenal, že dalšími smlouvami [smlouva ze dne 15. 8. 2006 uzavřená mezi žalovaným 2) jako prodávajícím a společností [redacted] jako kupující, a smlouva ze dne 13. 6. 2007 uzavřená mezi společností [redacted] jako prodávající a žalovanou 1) jako kupující] již nemohlo dojít k převodu vlastnického práva k deponii, protože úmyslem smluvních stran bylo převést vlastnické právo vždy jen k části deponie (specifikované např. její kubaturou). Tato část však nebyla od deponie fakticky oddělena, a proto k ní kupující nemohl nabýt vlastnické právo. Poznamenal, že k převodu části deponie na společnost [redacted], a následně na žalovanou 1) mělo dojít před 1. 1. 2014, a proto žalovaná 1) nemohla nabýt k deponii ani spoluvlastnické právo ve smyslu § 1079 o. z.

Na základě shora uvedeného uzavřel, že na předmětných pozemcích ve vlastnictví žalobkyně je umístěna bez právního důvodu deponie jakožto věc ve vlastnictví žalovaného 2), a žalobkyně se může domáhat jejího odstranění (vyklizení pozemků) ve smyslu § 1042 o. z.

S ohledem na povahu a objem deponie, jež zasahuje na pozemky žalobkyně, stanovil pariční lhůtu v délce 6 měsíců (lhůtu 2 měsíců určenou soudem prvního stupně považoval pro reálné vyklizení pozemku za krátkou).

Proti rozsudku odvolacího soudu podali dovolání žalobkyně i žalovaný 2).

Žalobkyně přípustnost dovolání opírá o § 237 o. s. ř. a namítá v něm nesprávné právní posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 1 o. s. ř. Má za to, že rozhodnutí odvolacího soudu je založeno na právních otázkách, které nebyly doposud v rozhodovací praxi odvolacího soudu vyřešeny.

Předně nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, že deponie je věcí složitou (kusovou) ve smyslu § 505 o. z. Má za to, že v souvislosti s otázkou vlastnického práva k deponii je třeba její povahu posuzovat s ohledem na dobu jejího vzniku a převody vlastnického práva uskutečněné před 1. 1. 2014 podle tehdy účinných právních předpisů, tedy podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013. Podle žalobkyně je deponie věcí složenou (*universitas rerum cohaerentium*), tedy souborem nesusoudných věcí, jež jsou sice fyzicky spojeny, ale ponechávají si svou vlastní individualitu (v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2000, sp. zn. 22 Cdo 2548/98).

Uvádí, že na posouzení charakteru deponie je závislá právní otázka jejího vlastnictví, a to s ohledem na převody vlastnického práva k její části na základě smluv ze dnů 15. 8. 2006

a 13. 6. 2007. Neztotožňuje se se závěrem odvolacího soudu, že žalovaná 1) nemohla nabýt vlastnické právo k části deponie (materiálu o objemu 123 979 m³) smlouvou ze dne 13. 6. 2007 uzavřenou mezi společností [REDAKCE], jako prodávající a žalovanou 1) jako kupující. Odkazuje na čl. 5 této smlouvy, podle kterého vlastnictví k převáděnému materiálu nabude žalovaná 1) jako kupující okamžikem vkladu vlastnického práva kupující k pozemkům, jejichž převod byl rovněž předmětem této smlouvy. Jelikož tato podmínka byla splněna, nabyla žalovaná 1) vlastnické právo k části deponie na základě smlouvy ve smyslu § 133 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném ke dni uzavření smlouvy. V této souvislosti považuje v ustálené rozhodovací praxi dovolacího soudu za nevyřešenou právní otázku převodu vlastnického práva k části deponie, kterou je nutné považovat za věc složenou, tedy zda lze na základě dohody účastníků o způsobu převodu vlastnického práva uvedeného v kupní smlouvě převést vlastnické právo k části věci složené. Poznává, že vůlí smluvních stran bylo převést vlastnické právo k části deponie, a tedy došlo k převodu vlastnictví *de iure*. Jelikož však tato část deponie nebyla fyzicky oddělena, vzniklo spoluvlastnické právo k deponii ze strany nabyvatele její části a vlastníka zbývající části nedotčené převodem.

Za předpokladu, že dovolací soud nepřisvědčí shora uvedené argumentaci žalobkyně, má za to, že žalovaná 1) nabyla vlastnictví k poměrné části deponie na základě shora uvedené smlouvy ve smyslu § 1079 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Za neřešenou považuje právní otázku, zda lze v poměrech projednávané věci, a to především s ohledem na smlouvu ze dne 13. 6. 2007 uzavřenou mezi společností [REDAKCE], jako prodávající a žalovanou 1) jako kupující, aplikovat § 1079 o. z.

Navrhuje, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný 2) opírá přípustnost dovolání o § 237 o. s. ř. a namítá nesprávné právní posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 1 o. s. ř. Má za to, že rozhodnutí odvolacího soudu je založeno na právních otázkách, které nebyly v rozhodovací praxi dovolacího soudu doposud vyřešeny, a na právních otázkách, při jejichž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu.

Nesouhlasí s postupem odvolacího soudu, který vydal napadený rozsudek, aniž by Nejvyšší soud rozhodl o dovolání žalovaného 2) směřujícímu proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-782. Tímto usnesením zamítl odvolací soud návrh žalovaného 2) na přerušování řízení, který žalovaný 2) podal z důvodu probíhajícího řízení u Městského soudu v Brně vedeného pod sp. zn. 46 C 113/2017, v němž je řešena otázka vlastnictví města [REDAKCE] k deponii. Rozhodl-li odvolací soud o věci samé, znemožnil tak fakticky „dovolacímu soudu způsobit rozhodnutím o podaném dovolání jakýkoli následek vůbec.“ Za neřešenou v ustálené rozhodovací praxi dovolacího soudu považuje v této souvislosti právní otázku, zda je odvolací soud oprávněn vydat rozhodnutí, kterým se řízení končí, je-li v průběhu odvolacího řízení podáno proti rozhodnutí odvolacího soudu upravujícímu vedení řízení dovolání, o němž nebylo dovolacím soudem rozhodnuto.

Žalovaný 2) se neztotožňuje se závěrem odvolacího soudu, že měl nabýt vlastnické právo k deponii na základě kupní smlouvy ze dne 28. 3. 2001 uzavřené se společností [REDAKCE], jako prodávající. Podle této smlouvy totiž mělo dojít k převodu vlastnického práva k materiálu o objemu 100 000 m³ uskladněnému na pozemku PK [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] (jednalo se o materiál nacházející se na pozemku parc. č. [REDAKCE]).

v k. ú. [REDAKCE], který byl v té době součástí pozemku PK [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE], avšak celá kubatura deponie činila ke dni 25. 3. 2001 291 642 m³ (v řízení přitom nebylo prokázáno, kdo materiál o objemu 191 642 m³ na pozemky sousedící s pozemkem parc. č. [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] navezl). Žalovaný 2) nemohl na základě této smlouvy nabýt vlastnické právo k celé deponii ani k její části o objemu 100 000 m³, neboť tato část nebyla od celé deponie oddělena. Má za to, že v rozhodovací praxi dovolacího soudu nebyla řešena právní otázka určení vlastnického práva k movité kusové věci, jež vznikla smísením, k jehož uskutečnění vnesená část představuje z celé věci podíl větší, přičemž původce tohoto smísení a původní vlastník vznesené části není znám a původní část tvoří pouze menší část nově vzniklé věci.

Dále namítá, že materiál uložený na pozemku parc. č. [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] je materiálem stavebním, který představuje menší část na objemu celé deponie. Na okolních pozemcích (včetně pozemků, jejichž vyklizení se žalobkyně domáhá) je však uložen odpad, který zde uložily neznámé osoby, přičemž objem tohoto odpadu na celkové kubatuře deponie převažuje. Proto je nutné celou deponii považovat za odpad ve smyslu zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění účinném do 31. 12. 2001, a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. Povinnost zneškodnit deponii představující odpad uložený na pozemcích žalobkyně pak přešla podle shora uvedených zákonů na vlastníka těchto pozemků, tedy žalobkyni, a nikoliv žalovaného 2), (který vlastníkem těchto pozemků není a nebyl). V této souvislosti považuje za neřešenou právní otázkou, zda se může osoba, která k tomu není oprávněna podle zvláštních právních předpisů, stát vlastníkem movité věci, která je odpadem podle zvláštních předpisů, a zda může být povinnou osobou ke zneškodnění takového odpadu, není-li vlastníkem pozemků, na kterých je tento odpad uložen.

Žalovaný 2) napadá rovněž rozhodnutí odvolacího soudu o pariční lhůtě v délce 6 měsíců. Má za to, že soud nedisponuje s ohledem na specifika daného případu (především povahu deponie jakožto odpadu) odbornými znalostmi, aby mohl objektivně stanovit lhůtu pro splnění uložené povinnosti. Pariční lhůtu nelze stanovit v závislosti na tom, jak dlouho žalovaný 2) údajně zasahuje do vlastnického práva žalobkyně, avšak jen a pouze s ohledem na objektivní odborné posouzení časových a materiálních možností žalovaného 2). Uvádí, že v rozhodovací praxi dovolacího soudu nebyla řešena právní otázka stanovení reálně splnitelné pariční lhůty k vyklizení pozemků, a to s ohledem na rozsah a vlastnosti deponie nacházející se na pozemcích žalobkyně, jakož i s ohledem na majetkové možnosti žalovaného 2).

Žalovaný 2) taktéž považuje povinnost uloženou mu rozhodnutím odvolacího soudu za neurčitou, jelikož z napadeného rozhodnutí není zřejmé, od čeho a v jakém rozsahu je žalovaný 2) povinen pozemky žalobkyně vyklidit. Proto je rozhodnutí odvolacího soudu reálně nevykonatelné. Namítá, že v rozhodovací praxi dovolacího soudu nebyla vyřešena právní otázka přesného určení rozsahu a věcného vymezení předmětu vyklizení pozemků žalobkyně, a to s ohledem na okolnosti projednávané věci.

V dovolání žalovaný 2) napadá rovněž skutkové závěry soudů nižších stupňů. Namítá, že z výsledku svědka [REDAKCE] a účastnické výpovědi žalovaného 2) je zcela zřejmé, že i žalobkyně navázela či nechala navážet odpad na pozemky, na nichž se nachází deponie. Uvádí, že odvolací soud se při řešení právní otázky relevance „provedených důkazů k přijetí přesvědčivého závěru o odpovědnosti žalobkyně za škodu vzniklou žalovanému 2) neoprávněným skladováním odpadu žalobkyní na pozemcích žalovaného 2)“ odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu.

Navrhuje, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu ve výrocích II. a III. a taktéž rozsudek soudu prvního stupně vyjma výroku I. zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

K procesnímu nástupnictví na straně žalobkyně:

Po podání dovolání žalovaného 2) proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-782, a podání dovolání žalobkyně a žalovaného 2) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 6. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-807, zanikla žalobkyně v důsledku fúze sloučením se společnostmi [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem v [REDAKCE], [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem v [REDAKCE], a [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem v Praze [REDAKCE], jako zanikajícími společnostmi. Nástupnickou společností se stala [REDAKCE], IČO [REDAKCE] se sídlem v [REDAKCE]. Z tohoto důvodu došlo k zániku původní žalobkyně bez likvidace a k přechodu jejího jmění na nástupnickou společnost [REDAKCE], která vstoupila do právního postavení zanikající společnosti. Z veřejného rejstříku byla původní žalobkyně vymazána 1. 10. 2018.

Podle § 107 odst. 1 věty první (§ 243) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dál jen „o. s. ř.“), jestliže účastník ztratí po zahájení řízení způsobilost být účastníkem řízení dříve, než řízení bylo pravomocně skončeno, posoudí soud podle povahy věci, zda v řízení může pokračovat.

Protože povaha věci umožňuje pokračovat v řízení s procesní nástupkyní žalobkyně, kterou je [REDAKCE], IČO [REDAKCE] se sídlem v [REDAKCE], na kterou přešlo veškeré jmění původní žalobkyně, rozhodl dovolací soud podle § 107 odst. 1, 3 o. s. ř., že s ní bude v řízení pokračováno namísto žalobkyně.

K dovolání žalobkyně a žalovaného 2) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 6. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-807:

Jelikož rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé bylo vydáno před 30. 9. 2017, projednal Nejvyšší soud dovolání a rozhodl o nich podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 29. 9. 2017 (dále jen „o. s. ř.“; srov. čl. II odst. 2 zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).

Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla řešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Podle § 241a odst. 1–3 o. s. ř. lze dovolání podat pouze z důvodu, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Důvod dovolání se vymezí tak, že dovolatel uvede právní posouzení věci, které pokládá za nesprávné, a vyloží, v čem spočívá nesprávnost tohoto právního posouzení.

K dovolání žalobkyně:

K otázce právního posouzení deponie:

Občanským zákoníkem č. 89/2012 Sb. se řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti (§ 3028 odst. 1 o. z.). Není-li dále stanoveno jinak, řídí se ustanoveními tohoto zákona i právní poměry týkající se práv osobních, rodinných a věcných; jejich vznik, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních právních předpisů (§ 3028 odst. 2 o. z.).

Vzhledem k tomu, že deponie měla jako věc vzniknout před 1. 1. 2014 a všechny právní skutečnosti, s nimiž je spojeno nabytí vlastnického práva k ní ze strany žalovaných, měly rovněž nastat před 1. 1. 2014, je třeba otázku právního charakteru deponie v době jejího vzniku a otázku nabytí vlastnického práva, k němuž mělo dojít před 1. 1. 2014, posoudit podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obč. zák.“).

Tento závěr vyplývá přímo ze zákonného textu a je soudní praxí bez výjimek přijímán (srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 22 Cdo 3669/2016, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. 22 Cdo 3646/2018). Není zde proto dán tvrzený předpoklad přípustnosti dovolání, tedy že jde o otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena.

Navíc oproti přesvědčení žalobkyně byl charakter deponie jako samostatné věci v právním slova smyslu posuzován podle obč. zák. (a tedy v souladu se zákonem i ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu) i napadeným rozhodnutím odvolacího soudu. Odvolací soud výslovně uvedl, že „za správný považuje závěr soudu prvního stupně, že deponie je samostatnou movitou věcí, která není součástí ani příslušenstvím pozemku“. Soud prvního stupně přitom takový závěr učinil na základě aplikace § 120 obč. zák.

Nesprávnost rozhodnutí odvolacího soudu nemůže založit to, že odvolací soud následně hodnotil deponii jako věc kusovou (složitou) a s ohledem na znění § 505 o. z. dovodil, že její jednotlivé kusy jsou její součástí.

K hodnocení věcí hromadných, věcí složitých (kusových) a věcí složených s ohledem na jejich součásti se dovolací soud vyjadřoval i za účinnosti obč. zák. Současná výslovná zákonná úprava věci hromadné a součásti věci uvedená v o. z. pak pouze reflektuje závěry právní teorie i soudních rozhodnutí založených na historickém chápání těchto pojmů.

Tak například v rozsudku ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 22 Cdo 3669/2016, připustil Nejvyšší soud právní posouzení věci jako „složitě (kusové)“, která je definována v § 120 obč. zák.

Problematikou součástí věci se zabýval rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 1999, sp. zn. 25 Cdo 770/98 (uveřejněný v časopise Právní rozhledy, 2001, č. 2, str. 84), ve kterém se uvádí, že „podle § 120 odst. 1 obč. zák. součástí věci je vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být odděleno, aniž by se tím věc znehodnotila. Právní institut součástí věci je zákonným vyjádřením skutečnosti, že existují věci, jakožto hmotné předměty, které lze z hlediska právní teorie charakterizovat jako věci složené, tedy věci, které jsou vnitřně strukturovány a tvořeny relativně samostatnými částmi více nebo méně vzájemně spojenými. Zákon staví samostatnost věci ve vztahu k věci jiné na dvou kritériích: 1) na vzájemné sounáležitosti věcí a 2) na míře jejich oddělitelnosti. První kritérium představuje spíše subjektivní rovinu, neboť ‚to, co k věci podle její povahy náleží‘ se určuje do značné míry podle lidských zvyklostí, zkušeností a norem vztahujících se ke konkrétní věci. Míra sounáležitosti se pak posuzuje prostřednictvím povahy té věci, která je považována za věc podstatnější, určující, a tedy ve vztahu více věcí za věc tzv. hlavní. Zákonný text touto obecnou úpravou dává prostor k individuálnímu posouzení, jaké vlastnosti věc hlavní vykazuje, aby odtud bylo možno odvíjet úvahy, zda jiná relativně samostatná věc k ní ‚patří‘

natolik neodmyslitelně, že nemůže již být považována za věc odlišnou. Druhé kritérium je více objektivní a sleduje spojení věcí především ve smyslu fyzickém. Formulace „nemůže být oddělena, aniž by se tím věc znehodnotila“ však nevylučuje možnost faktické separace věcí, naopak vlastně v důsledcích jejich oddělení spatřuje měřítko samostatnosti věcí. Charakter „oddělení“ zákon nestanoví, a tedy nutně tento pojem musí zahrnovat celou škálu způsobů od přímých zásahů do hmotné podstaty věci (např. vybourání vestavěných oken domu), přes manipulaci neničící podstatu věci (např. odmontování kola automobilu), po pouhé volně proveditelné odnětí věci (např. odnesení bezdrátového sluchátka od telefonního aparátu). Definici součástí věci pak z tohoto pohledu vyhovují ty případy, kdy oddělení kterýmkoliv z uvedených způsobů znamená pro věc hlavní (nikoliv též pro její oddělovanou součást) újmu na její hodnotě. Znehodnocením nemusí být ovšem jen ztráta hodnoty peněžní (byť ta bývá zpravidla výsledným odrazem ztráty jakýchkoliv jiných hodnot), nýbrž může jít i o znehodnocení funkční, estetické či jiné. Jinými slovy řečeno se znehodnocením míní stav, kdy hlavní věc v porovnání se stavem před oddělením její součásti slouží svému původnímu účelu méně kvalitně nebo mu nemůže sloužit vůbec. Teprve faktické oddělení součásti doprovázené znehodnocením věci hlavní přináší právní důsledek, že dřívější součást se stává věcí samostatnou a na dosavadní hlavní věc nezávislou“.

Součástí věci se může stát i původně samostatná věc, je-li spojena s jinou věcí. Zpravidla půjde o fyzické spojení, nelze však zcela vyloučit, že jedinou věcí v právním smyslu mohou být věci, které takto spojeny nebudou (například sluchátko bezdrátového telefonního přístroje). Nutnou podmínkou pro to, aby původně samostatná věc mohla být v případě volnějšiho spojení s jinou věcí považována za součást věci, je, aby nadále byla v samostatných funkčních vazbách pouze s touto jedinou věcí. Vstupuje-li objekt do samostatných funkčních vazeb s jinými objekty, aniž by pro tyto vazby byla nutná existence celku vyššího řádu, jde o samostatný objekt. Pokud tedy určitá věc, která je spojena s jinou věcí, má vazby k dalším věcem, aniž by k těmto vazbám bylo zapotřebí existence této jiné věci, nemůže být součástí věci (může jít nanejvýš o věc složenou – *universitas rerum cohaerentium* – ve které každá z původních věcí zachovává svoji individualitu a je samostatným předmětem právních vztahů). Má-li spojením původně samostatných věcí vzniknout věc nová (popřípadě má-li jedna z těchto věcí zaniknout jako přírůstek), je třeba, aby původní věci byly nadále ve vztazích k okolí jako jediný celek; tomuto požadavku odporuje stav, kdy původní věci si zachovávají samostatné funkce a vnější vztahy [rozsudek Nejvyššího soudu ze dne ze dne 27. 4. 2000 sp. zn. 22 Cdo 2548/98 (uveřejněný v časopise Právní rozhledy, 2000, č. 10, str. 466)].

K povaze tzv. hromadné věci se Nejvyšší soud vyjádřil již v rozhodnutí ze dne 6. 8. 1924, sp. zn. Rv I 1139/24, uveřejněném v: Rozhodnutí nejvyššího soudu československé republiky ve věcech občanských (Vážný), ročník šestý, pod pořadovým č. 4085, str. 1100, tak, že „tvoří hromadnou věc a pokládá se za celek soubor několika věcí zvláštních, které se počítají za jednu věc a označují se společným jménem. Význam hromadné věci vyčerpává se tím, že užívající souborného označení můžeme se obejít bez výpočtu individuálních věcí, majících sdíletí společný osud právní“.

Věc hromadná není věcí v právním smyslu, nýbrž jde o zvláštní právní konstrukt, kterým je v systému soukromého práva zakotven jiný, od věcí v právním smyslu odlišný předmět právních vztahů; jedná se o úhrn (soubor) jednotlivých věcí, který se za jednu věc (za jeden předmět, za celek) toliko považuje (pokládá). Tomuto pojetí odpovídají jak ustanovení obč. zák. a občanského soudního řádu, upravující věc hromadnou vedle věcí jako zvláštní, od věci odlišný předmět právních vztahů, tak i ustanovení

obchodního zákoníku; stanovil-li v § 5 odst. 2 při úpravě podniku jako věci hromadné výslovně, že na jeho právní poměry se použijí ustanovení o věcech v právním smyslu, pak zjevně vycházel z pojetí, v němž věc hromadná věcí v právním smyslu není. Tvoří-li pak věc hromadnou věcí v právním smyslu, pak tyto věci – již ze své povahy – mohou být samostatným předmětem právních vztahů a je s nimi možno samostatně disponovat [rozsudek Nejvyššího soudu ze dne z 28. 6. 2016, sp. zn. 32 Cdo 3051/2014 (uveřejněný v časopise Právní rozhledy, 2017, č. 5, s. 186)].

V projednávané věci odvolací soud uzavřel, že deponii „tvoří stavební materiál, zejména zemina“, a že „jednotlivé kusy horniny či zrnka písku nejsou individualizovány“. Z tohoto skutkového závěru (který není dovolací soud oprávněn přezkoumávat) vyplývá, že se nejedná o věc složenou – *universitas rerum cohaerentium* – (jak se domnívá žalobkyně), ve které si každá z původních věcí zachovává svoji individualitu a je samostatným předmětem právních vztahů, ani o věc hromadnou (jak uzavřel soud prvního stupně), tedy o úhrn (soubor) jednotlivých samostatných věcí, který se za jednu věc (za jeden předmět, za celek) toliko považuje. Nejde ovšem ani o věc složitou (kusovou) – *res composita*, která obsahuje součásti (kusy), které mají relativně samostatnou povahu a lze je oddělit (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 9. 2000, sp. zn. 22 Cdo 2548/98). V případě pouhé „kupy“ zeminy nelze totiž hovořit o samostatné povaze jejich jednotlivých kusů, nýbrž taková masa materiálu představuje jednu samostatnou homogenní věc. Nejde o věc, která je vnitřně strukturována a je tvořena relativně samostatnými částmi více nebo méně vzájemně spojenými (viz. shora citovaný zabýval rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 1999, sp. zn. 25 Cdo 770/98).

Přestože v tomto ohledu nebylo posouzení odvolacího soudu správné (deponii odvolací soud hodnotil jako věc složitou), nemělo to (jak bude následně vysvětleno) vliv na správnost dalšího posouzení otázky převodu neoddělených částí deponie na žalovanou 1).

K otázce, zda žalovaná 1) nabyla vlastnické právo k části deponie na základě smlouvy uzavřené dne 13. 6. 2007 mezi společností [redacted] jako prodávající a žalovanou 1) jako kupující:

Jak již bylo shora uvedeno, měly-li nastat všechny právní skutečnosti, s nimiž je spojeno podle žalobkyně nabytí vlastnického práva ze strany žalované 1) k deponii či její části, před 1. 1. 2014, je třeba právní otázku nabytí vlastnického práva posoudit podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů [srov. § 3028 odst. 1, 2 o. z.; usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. 22 Cdo 3260/2015, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. 22 Cdo 4479/2016, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 8. 2017, sp. zn. 22 Cdo 5812/2016].

S ohledem na výše uvedené není opodstatněná námitka žalobkyně, že na základě kupní smlouvy uzavřené dne 13. 6. 2007 mezi společností [redacted] jako prodávající a žalovanou 1) jako kupující mělo vzniknout (spolu)vlastnické právo žalované 1) k deponii ve smyslu § 1079 o. z., protože ustanovení o. z. na tyto právní skutečnosti nedopadají.

Zbývá tedy posoudit, zda žalovaná 1) nabyla vlastnické právo k deponii či její části shora uvedenou kupní smlouvou ze dne 13. 6. 2007, a to na základě příslušných ustanovení obč. zák.

Při řešení této právní otázky je třeba vyjít ze shora uvedeného závěru, že deponie je (jedinou) samostatnou věcí v právním slova smyslu.

Podle § 120 odst. 1 obč. zák. součástí věci je vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být odděleno, aniž by se tím věc znehodnotila.

Z uvedeného ustanovení mimo jiné vyplývá, že předmětem vlastnického práva je věc jako celek; není možné zcizit, zastavit ani zatížit věcným břemenem pouhou část či součást věci.

Přesto Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 9. 12. 2015, sp. zn. 22 Cdo 4253/2014, přijal a odůvodnil závěr, že „i doposud neoddělená, leč oddělitelná součást věci může být (nepřímým) předmětem např. kupní smlouvy; tak pokud někdo prodá doposud neoddělený, nicméně ve smlouvě konkretizovaný motor z automobilu, vzniká prodávajícímu povinnost tento motor oddělit a předat do vlastnictví kupujícího. I když vlastnické právo nemůže kupujícímu vzniknout dříve, než je motor oddělen, přece jen může být i coby neoddělená součást předmětem kupní smlouvy. Stejně tak jestliže někdo neoprávněně zabuduje do své věci cizí věc tak, že se z ní stane nesamostatná, avšak oddělitelná součást, nabude k ní sice vlastnické právo (jde již jen o součást jiné věci), je však povinen ji oddělit a vydat původnímu vlastníkovi, jehož vlastnické právo se oddělením věci obnoví.“

Uvedený závěr vztahující se k součásti věci lze bez dalšího vztáhnout i na převod její pouhé části, která do svého oddělení od věci nepředstavuje relativně samostatnou entitu.

Z obsahu smlouvy uzavřené mezi žalovaným 2) jako prodávajícím a společností [redacted], jako kupující ze dne 15. 8. 2006 a smlouvy uzavřené mezi společností [redacted], jako prodávající a žalovanou 1) jako kupující ze dne 13. 6. 2007 se podává, že prostřednictvím těchto smluv mělo dojít k převodu vlastnického práva pouze k části deponie specifikované její kubaturou a tím, na kterém pozemku se převáděná část nachází. V řízení rovněž bylo postaveno najisto, že části deponii, k nimž mělo být převedeno vlastnické právo, nebyly od ostatních částí deponie fakticky odděleny (tato skutková zjištění žalobkyně v dovolání nijak nezpochybňuje). V takovém případě ovšem nemohla s ohledem na shora uvedené judikatorní závěry nabýt společnost [redacted] ani následně žalovaná 1) vlastnické právo k těmto částem deponie. Je totiž nutné odlišit obligační právo na oddělení a následný převod části věci založené smlouvou a věcné (vlastnické) právo k takové části, které může na nabyvatele přejít až jejím faktickým oddělením. Jelikož na žalovanou 1) vlastnické právo k části deponie nepřešlo (část nebyla fakticky oddělena), nemůže být pasivně legitimována v této věci.

Nad rámec uvedeného lze poznamenat, že výše uvedenými smlouvami mělo být převedeno na žalovanou 1) vlastnické právo k části deponie nacházející se na pozemku parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted]. Tento pozemek však není ve vlastnictví žalobkyně a jeho vyklizení se žalobkyně ani nedomáhá.

Z tohoto důvodu je v souladu s ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu závěr odvolacího soudu, že žalovaná 1) není vlastníkem části deponie, resp. jejím spoluvlastníkem, a proto není dovolání žalobkyně ve smyslu § 237 o. s. ř. přípustné.

Jelikož žalobkyně podala dovolání do všech výroků odvolacího soudu, zabýval se dovolací soud rovněž posouzením přípustnosti dovolání do výroku I. a III. rozsudku odvolacího soudu.

V souvislosti s dovoláním žalobkyně do výroku I. rozsudku odvolacího soudu žalobkyně řádně nevymezuje, v čem spatřuje, v souladu se zákonem a ustálenou rozhodovací praxí odvolacího soudu, splnění předpokladů jeho přípustnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 8. 2013, sen. zn. 29 NSČR 55/2013, a ze dne 29. 8. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2488/2013) ani dostatečně nevymezuje dovolací důvod ve smyslu § 241a odst. 1 o. s. ř. Z těchto důvodů trpí dovolání v této části vadami, pro něž nelze v dovolacím řízení pokračovat (§ 241a odst. 2 a § 243c odst. 1 o. s. ř.).

Dovolání žalobkyně do výroku III. rozsudku odvolacího soudu není podle § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. přípustné, protože dovolání směřuje proti rozhodnutí v části týkající se výroku o nákladech řízení.

S ohledem na shora uvedené Nejvyšší soud dovolání žalobkyně podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl.

K dovolání žalovaného 2):

K otázce vlastnictví žalovaného 2) k deponii:

Žalovaný 2) uvádí, že na základě kupní smlouvy ze dne 28. 3. 2001 uzavřené se společností [REDAKCE] jako prodávající nemohl nabýt vlastnické právo k deponii. Podle smlouvy mělo dojít k převodu materiálu tvořícího deponii o objemu 100 000 m³ nacházejícímu se na pozemku PK [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] avšak celkový objem materiálu uloženého na tomto a dalších pozemcích byl k datu uzavření smlouvy 291 642 m³. Žalovaný tak nemohl nabýt vlastnické právo k celé deponii, jelikož část, k níž měl nabýt vlastnictví na základě této smlouvy, nelze od celé věci oddělit. K tomu poznamenává, že společnost [REDAKCE] byla vlastníkem materiálu o objemu pouze 100 000 m³ (který na pozemek PK [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] navezla), a proto nebyla vlastníkem celé deponie a nemohl převést vlastnické právo na žalovaného 2).

Při posouzení této námítky žalovaného 2) je třeba vyjít z ustáleného judikaturního závěru, že zjišťuje-li soud obsah smlouvy nebo vůli účastníků, jde o skutková zjištění; zabývá-li se tím, jaká práva a povinnosti z takového ujednání vznikají, činí závěry právní (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 1999, sp. zn. 2 Cdon 1548/97, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 73/2000, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2013, sp. zn. 22 Cdo 474/2012, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 2. 2019, sp. zn. 26 Cdo 3437/2018).

Z uvedeného je zřejmé, že žalovaný 2) namítá, že na základě smlouvy uzavřené dne 28. 3. 2001 mezi společnostmi [REDAKCE] jako prodávající a žalovaným 2) jako kupujícím mělo dojít k převodu vlastnického práva k materiálu o objemu pouze 100 000 m³ nacházejícím se na pozemku PK [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] (a proto nemohl nabýt vlastnické právo k celé deponii, jelikož její objem byl v té době 291 642 m³). Dále také poznamenává, že společnost [REDAKCE] uložila na pozemek PK [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] pouze 100 000 m³ materiálu, zbytek materiálu o objemu 191 642 m³ tvořícího deponii byl navezen neznámými osobami.

Odvolací soud však založil své rozhodnutí na zjištění, že předmětem převodu na základě této smlouvy ze dne 28. 3. 2001 byl veškerý materiál nacházející se na pozemku PK [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE]. Uvedl také, že žalovaní neprokázali, že by materiál tvořící deponii navezl jiný subjekt než právní předchůdkyně žalovaného 2) (společnost [REDAKCE]), potažmo žalovaný 2).

Žalovaný 2) v této souvislosti napadá především skutková zjištění odvolacího soudu, potažmo soudu prvního stupně, týkající se obsahu smlouvy uzavřené dne 28. 3. 2001 a zjištění, které osoby materiál tvořící deponii na pozemek parc. č. [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] a sousední pozemky složily.

Žalovaný 2) však v souvislosti s provedeným dokazováním pouze polemizuje se skutkovými zjištěními odvolacího soudu, aniž řádně formuluje (v této souvislosti) otázku procesního práva, na níž by mělo být rozhodnutí odvolacího soudu založeno.

Pouhá polemika se skutkovými zjištěními odvolacího soudu, aniž by žalovaný 2) uvedl, v čem spatřuje (v této souvislosti) splnění předpokladů přípustnosti dovolání ve smyslu § 237 o. s. ř., nepředstavuje řádné vymezení předpokladů přípustnosti dovolání ve smyslu § 241a odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 237 o. s. ř. (srov. odst. 24 – 27 nálezů Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2017, sp. zn. II. ÚS 1966/16, dostupného na nalus.usoud.cz). V takovém případě je ovšem dovolací soud skutkovými zjištěními soudů nižších stupňů vázán a není oprávněn je v rámci dovolacího řízení přezkoumávat (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2014, sp. zn. 28 Cdo 4295/2013, ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 25. 1. 2017, sp. zn. 22 Cdo 5688/2016, nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2017, sp. zn. II. ÚS 1966/16, a nálezem Ústavního soudu ze dne 3. 5. 2017, sp. zn. I. ÚS 2135/16).

Je-li ze shora uvedeného důvodu dovolací soud vázán skutkovými zjištěními odvolacího soudu [a to především zjištěními vztahujícími se k obsahu smlouvy ze dne 28. 3. 2001 a skutečností o původu materiálu tvořícího deponii], není uplatněním (dnes jediného přípustného) dovolacího důvodu ve smyslu § 241a odst. 1 o. s. ř. zpochybnění právního posouzení věci, vychází-li z jiného skutkového stavu, než z jakého vyšel při posouzení věci odvolací soud (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. 22 Cdo 297/2018, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 9. 2017, sp. zn. 25 Cdo 2296/2017). Přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř. proto nemůže založit námitka žalovaného 2), že na základě smlouvy ze dne 28. 3. 2001 uzavřené se společností S T A Z co., s. r. o., nemohl nabýt vlastnické právo k deponii.

K povaze deponie jakožto odpadu ve smyslu zákona č. 125/1997, o odpadech, ve znění účinném do 31. 12. 2001, a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, a s tím souvisejících námitek žalovaného 2):

Žalovaný 2) uvádí, že materiál tvořící deponii je nezbytné považovat za odpad podle shora uvedených příslušných právních předpisů, jenž není ve vlastnictví žalovaného 2). V takovém případě tíží povinnost odstranit tento odpad uložený na pozemcích žalobkyně v období do 31. 12. 2001 vlastníka těchto pozemků.

Nejvyšší soud setrvale ve své rozhodovací praxi vychází z názoru, že v občanském soudním řízení se uplatňuje zásada projednací, která klade důraz na odpovědnost účastníka za výsledek řízení, a to i řízení odvolacího. I když v odvolacím řízení lze rozsudek soudu prvního stupně přezkoumat i z důvodů, které nebyly v odvolání uplatněny, samotná skutečnost, že odvolací soud se otázkou v odvolacím řízení neuplatněnou nezabýval, nezakládá dovolací důvod spočívající v nesprávném právním posouzení věci (srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2009, sp. zn. 22 Cdo 122/2008, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2011, sp. zn. 22 Cdo 468/2010, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2012, sp. zn. 22 Cdo 4131/2010, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. 22 Cdo 2618/2018).

V projednávané věci neuplatnil žalovaný 2) námitku o povaze deponie jakožto odpadu ve smyslu příslušných právních předpisů a s tím spojených konsekvencí před nalézacím ani odvolacím soudem. Pokud se jí proto odvolací soud nezabýval, nemůže jeho rozhodnutí spočívat jen z tohoto důvodu na nesprávném právním posouzení věci, jestliže s touto námitkou přichází žalovaný 2) až v dovolání (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 3. 2015, sp. zn. 22 Cdo 3766/2012, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 6. 2014, sp. zn. 22 Cdo 1480/2014).

Z uvedeného vyplývá, že žalovaný 2) v dovolání řádně nevymezil dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 1 - 3 o. s. ř., neboť odvolací soud právní otázku, již vznesl žalovaný 2) až v rámci dovolacího řízení, vůbec neposuzoval, a jeho rozhodnutí tak nemůže z tohoto důvodu spočívat na nesprávném právním posouzení věci. Proto dovolání trpí v této části vadami, pro něž nelze v dovolacím řízení pokračovat.

K pariční lhůtě:

Žalovaný 2) nesouhlasí s šestiměsíční pariční lhůtou stanovenou odvolacím soudem.

Podle § 160 odst. 1 o. s. ř. uložil-li soud v rozsudku povinnost, je třeba ji splnit do tří dnů od právní moci rozsudku nebo, jde-li o vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozsudku; soud může určit lhůtu delší nebo stanovit, že peněžité plnění se může stát ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti určí.

Nejvyšší soud již v rozsudku ze dne 31. 10. 2000, sp. zn. 25 Cdo 516/99, dospěl k závěru, že zákon, který zásadně předpokládá, že splnit povinnosti uložené rozsudkem je třeba v třídní lhůtě, umožňuje soudu, aby v odůvodněných případech určil lhůtu delší nebo stanovil splátky peněžitého plnění, přičemž nevymezuje, jakými kritérii se má soud při rozhodování o jiné než třídní lhůtě řídit a jaké okolnosti má posuzovat.

V usnesení ze dne 26. 2. 2019, sp. zn. 22 Cdo 3/2019, Nejvyšší soud dovodil, že „důvody, proč stanovil lhůtu k plnění delší, než je zákonná třídní, nebo proč uložil zaplacení peněžitého plnění ve splátkách, je soud povinen v rozhodnutí uvést. Má-li soud za to, že je namístě v projednávaném případě určit k plnění lhůtu delší nebo stanovit, že se plnění má stát ve splátkách, musí být rozhodnutí podloženo zjištěním všech potřebných skutečností, které by přesvědčivě zdůvodnily závěr, že vzhledem k povaze projednávané věci, přiznanému nároku a osobním poměrům účastníků je takový postup namístě. V souladu s ustálenou rozhodovací praxí (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 4. 1966, sp. zn. 5 Cz 126/65, uveřejněný pod číslem 67/1966 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, dále například jeho rozsudek ze dne 15. 6. 2016, sp. zn. 22 Cdo 1942/2016) se zpravidla důvody pro rozhodnutí ve smyslu § 160 odst. 1 věty za středníkem o. s. ř. odvíjejí od povahy projednávané věci, přiznaného nároku a osobních a majetkových poměrů účastníků. Osobní a majetkové poměry dlužníka přitom nelze nadřadit hledisku, zda případné zaplacení peněžitého plnění ve splátkách v určité výši nepředstavuje s ohledem na výši dlužné částky a délku prodlení s placením dlužné částky neúměrné zvýhodnění dlužníka na úkor věřitele (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 516/99 či sp. zn. 33 Cdo 2661/2015, dále jeho rozsudek ze dne 28. 11. 2012, sp. zn. 22 Cdo 1096/2011, nebo jeho usnesení ze dne 10. 2. 2016, sp. zn. 32 Cdo 3745/2015, ze dne 26. 10. 2016, sp. zn. 32 Cdo 3610/2016 a ze dne 23. 5. 2017, sp. zn. 32 Cdo 1719/2017).“

Ustanovení § 160 odst. 1 o. s. ř. je tedy právní normou s relativně neurčitou hypotézou a vymezení hypotézy právní normy závisí v každém konkrétním případě na úvaze soudu

(srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 8. 2015, sp. zn. 33 Cdo 2661/2015). Proto je rozhodnutí o dělce parční lhůty v zásadě na úvaze soudů nižších stupňů, která však musí být řádně odůvodněna a nesmí být zjevně nepřiměřená. Dovolací soud by mohl zpochybnit úvahy soudů nižších stupňů jen v případě, že by nebyly řádně odůvodněny či byly zjevně nepřiměřené.

V posuzované věci nepovazuje dovolací soud úvahu odvolacího soudu o šestiměsíční parční lhůtě za zjevně nepřiměřenou. Tato úvaha je rovněž řádně odůvodněná. V rámci takto stanovené lhůty byl žalovanému 2) poskytnut dostatečný časový prostor ke splnění uložené povinnosti, a to s ohledem na konkrétní okolnosti případu a povahu projednávané věci. Lze také poznamenat, že rozhodnutí odvolacího soudu ani není na závěrech o povaze deponie jakožto odpadu ve smyslu zvláštních právních předpisů založeno [žalovaný 2) uplatnil tuto námítku až v rámci dovolacího řízení], a proto nemohla být parční lhůta stanovena s ohledem na tato tvrzení žalovaného 2).

Z uvedené je zřejmé, že rozhodnutí odvolacího soudu je v souvislosti se stanovením parční lhůty založeno na právní otázce, při jejímž řešení se odvolací soud neodchytil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, a proto není dovolání v této části podle § 237 o. s. ř. přípustné.

K námítkě, že povinnost uložená žalovanému 2) není dostatečně určitá, a proto není rozhodnutí odvolacího soudu „reálně“ vykonatelné:

Žalovaný 2) považuje rozhodnutí odvolacího soudu za reálně nevykonatelné, jelikož není zřejmé, od čeho a v jakém rozsahu je žalovaný 2) povinen pozemky vyklidit.

Podle § 261a odst. 1 o. s. ř. výkon rozhodnutí lze nařít jen tehdy, obsahuje-li rozhodnutí označení oprávněné a povinné osoby, vymezení rozsahu a obsahu povinnosti, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen, a určení lhůty ke splnění povinnosti.

Nejvyšší soud v usnesení ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. 20 Cdo 965/2003, publikovaném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 47/2005, vložil, že, jednou ze základních náležitostí materiální vykonatelnosti rozhodnutí je, aby v něm byl vymezen rozsah a obsah povinnosti, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí nařízen. Je tomu tak proto, aby vykonávací orgán (v daném případě soud) věděl, co vlastně má být vynuceno, a aby nemusel teprve v průběhu vykonávacího řízení zjišťovat, co je obsahem uložené povinnosti. Exekučnímu soudu tedy přísluší posoudit, zda rozhodnutí k výkonu navržené ukládá povinnému povinnosti, jež lze vskutku vykonat, tedy např. zda uložená povinnost odpovídá možným způsobům exekuce, zda tato povinnost je konkretizována dostatečně určitě apod., a ačkoli musel mít nalézací soud na zřeteli totéž, nelze vyloučit, že soud exekuci dospěje k jinému závěru a pro nedostatek (materiální) vykonatelnosti předloženého titulu návrh na nařízení výkonu rozhodnutí zamítne. Neobsahuje-li exekuční titul všechny předpoklady materiální vykonatelnosti uvedené v § 261a odst. 1 o. s. ř., může podle něj být exekuce nařízena jen v případě, že chybějící údaje nebo údaje v něm uvedené nepřesně, nesrozumitelně nebo (a o takový případ jde v souzené věci) neurčitě lze doplnit nebo nahradit postupem podle § 261a odst. 2 a 3 o. s. ř. Není-li možné z exekučního titulu náležitosti materiální vykonatelnosti uvedené v § 261a odst. 1 o. s. ř. dovodit ani výkladem s přihlédnutím k povaze uložené povinnosti nebo ke způsobu exekuce, nemůže takový titul být způsobilým podkladem pro nařízení výkonu rozhodnutí.“

K tomu dále poznamenal, že „exekuční titul ukládající povinnost jinou než zaplacení peněžité částky je materiálně vykonatelný, jen je-li možné nařít jeho výkon

některým ze způsobů uvedených v § 258 odst. 2 o. s. ř. Způsob exekuce na nepeněžitě plnění se řídí povahou uložené povinnosti. Při zkoumání této povahy soud vychází, přihlížeje k předepsanému způsobu exekuce, z obsahu rozhodnutí, především z jeho výroku, případně i z odůvodnění, avšak pouze za účelem výkladu výroku, tedy k odstranění případných pochybností o obsahu a rozsahu výrokem uložené povinnosti; výrok titulu nelze jakkoli doplňovat či opravovat. Ukládá-li exekuční titul povinnost k nepeněžitému plnění, které neodpovídá některému ze způsobů exekuce uvedenému v § 258 odst. 2 o. s. ř., nelze vyhovět požadavku zakotvenému v ustanovení § 257 o. s. ř. a takový titul není proto možno z materiálního hlediska vykonat“ (srov. také usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2006, sp. zn. 20 Cdo 1947/2005, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2012, sp. zn. 20 Cdo 2791/2010).

V rozhodnutí odvolacího soudu je dostatečně vymezen obsah a rozsah povinnosti, jež byla žalovanému 2) uložena. Tato povinnost je konkretizována dostatečně určité a srozumitelně, a to s přihlédnutím k výroku rozhodnutí, případně i jeho odůvodnění (to však pouze za účelem výkladu výroku, tedy k odstranění případných pochybností o obsahu a rozsahu výrokem uložené povinnosti).

Z uvedeného se podává, že rozhodnutí odvolacího soudu je i při řešení této otázky v souladu s ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu, a proto není dovolání žalovaného 2) ani v této části podle § 237 o. s. ř. přípustné.

K námitce směřující do skutkového zjištění soudů nižších stupňů, a to především, že v řízení nebylo prokázáno, že by žalobkyně navázela či nechala navázat odpad na pozemky v lokalitě předmětné deponie:

Žalovaný 2) pouze polemizuje s těmito skutkovými zjištěními odvolacího soudu, aniž řádně formuluje, v čem spatřuje v této souvislosti splnění předpokladů přípustnosti dovolání ve smyslu § 237 o. s. ř. a ustálené rozhodovací praxe dovolacího či Ústavního soudu (srov. odst. 24 – 27 nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2017, sp. zn. II. ÚS 1966/16, dostupného na nalus.usoud.cz).

Žalováním 2) uvedená právní otázka [„relevance provedených důkazů k přijetí přesvědčivého závěru o odpovědnosti žalobkyně za škodu vzniklou žalovanému 2) neoprávněným skladováním odpadu žalobkyní na pozemcích žalovaného 2)“] ani není otázkou procesního práva, na níž by bylo rozhodnutí odvolacího soudu v souvislosti s provedeným dokazováním založeno. Lze také poznamenat, že žalovaný uvádí, že odvolací soud se měl při řešení této právní otázky odchýlit od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu. Žalovaný však na žádnou ustálenou rozhodovací praxi neodkazuje.

Jelikož žalovaný 2) v dovolání v souvislosti s provedeným dokazováním řádně nevymezuje, v čem spatřuje splnění předpokladů jeho přípustnosti ve smyslu § 237 o. s. ř., je dovolací soud i těmito skutkovými zjištěními soudů nižších stupňů vázán a není oprávněn je v rámci dovolacího řízení přezkoumávat (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2014, sp. zn. 28 Cdo 4295/2013, ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 25. 1. 2017, sp. zn. 22 Cdo 5688/2016, nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2017, sp. zn. II. ÚS 1966/16, a nálezem Ústavního soudu ze dne 3. 5. 2017, sp. zn. I. ÚS 2135/16).

K námitce směřující do procesního postupu odvolacího soudu:

Žalovaný 2) nesouhlasí s postupem odvolacího soudu, který vydal rozhodnutí ve věci samé, aniž by Nejvyšší soud rozhodl o dovolání žalovaného 2) směřujícímu proti usnesení odvolacího soudu, kterým se upravuje vedení řízení.

Tato námitka není opodstatněná. Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2017, č. j. 31 Co 410/2013-782, kterým odvolací soud zamítl návrh žalovaného 2) na přerušení řízení, nabylo právní moci dne 28. 5. 2017, na čemž ničeho nemění ani dovolání žalovaného 2) podané proti tomuto (procesnímu) rozhodnutí (lze poznamenat, že v souvislosti s tímto dovoláním ani Nejvyšší soud nerozhodl o odložení právní moci napadeného usnesení). Z tohoto důvodu byl odvolací soud oprávněn rozhodnout dne 13. 6. 2017 o věci samé.

K náhradě nákladů řízení:

Dovolání žalovaného 2) směřuje rovněž do výroku III. o náhradě nákladů odvolacího řízení. Dovolání však není v této části podle § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. přípustné, protože směřuje proti rozhodnutí odvolacího soudu v části týkající se výroku o nákladech řízení.

S ohledem na shora uvedené Nejvyšší soud dovolání žalovaného 2) podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl.

O nákladech dovolacího řízení rozhodne soud prvního stupně v konečném rozhodnutí ve věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 9. 12. 2019

Mgr. David Havlík v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Zdeňka Grolichová